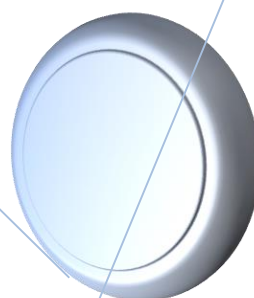
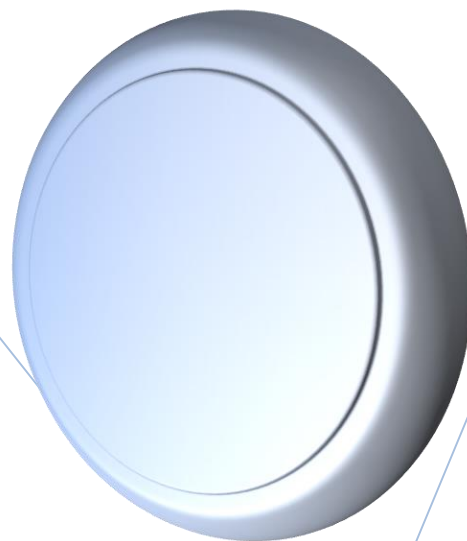

**Program
Wychowawczo -
Profilaktyczny**

**Szkoła Podstawowa
im. Zygmunta Bukowskiego
w Czerniewie**

Motto:

„Dziecko chce być dobre.

Jeśli nie umie – naucz

Jeśli nie wie – wytłumacz

Jeśli nie może – pomóż”

(J. Korczak)

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).

Wstęp

Wychowanie to proces świadomy, celowy, bardzo złożony, który polega na wspomaganie i wspieraniu dziecka w jego rozwoju oraz osiągnięciu pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które jest wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. Podstawowym i naturalnym środowiskiem społecznym i wychowawczym dzieci i młodzieży jest rodzina, którą szkoła powinna wspierać w dziedzinie wychowania. Systematyczna praca z uczniami i rodzicami we współpracy z różnymi instytucjami jest podstawą naszego programu wychowawczo – profilaktycznego. Drogaą pozytywnej motywacji, preferując humanistyczne normy moralne, wspomagając rozwój dziecka:

- stwarzamy dziecku warunki do samodzielnego poznawania siebie i świadomej autokreacji,
- mobilizujemy do rzetelnej samooceny i rozwijamy poczucie własnej wartości,
- przybliżamy podstawowe zasady i reguły obowiązujące w stosunkach międzyludzkich,
- kształtujemy zachowania sprzyjające zdrowiu dziecka,
- zapewniamy wszechstronny rozwój osobowy ucznia, we wszystkich aspektach: psychicznym, społecznym, zdrowotnym, moralnym i duchowym, a tym samym wyposażamy absolwenta naszej szkoły w bagaż pozytywnych wartości.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny został opracowany przez zespół nauczycieli po wcześniejszej diagnozie wychowawczej szkoły, rozpoznaniu potrzeb uczniów i oczekiwań rodziców. Został on oparty na misji i wizji szkoły.

Misja szkoły

Nasza misja to: ***Szkoła – dobre wychowanie, rzetelna nauka, sprawność fizyczna, postawa społeczna i pogoda ducha.***

Jesteśmy po to, aby dobrze wychować powierzone nam przez rodziców dzieci i przekazać im rzetelną prawdę o świecie. Potrzeby, zdolności i aspiracje uczniów ukierunkowują nasze działanie. Służymy im wiedzą i życiowym doświadczeniem, a własną postawą jesteśmy dla nich przykładem.

Wizja szkoły

Szkoła Podstawowa imienia Zygmunta Bukowskiego w Czerniewie uznaje za swoje zadanie kształcenie uczniów, przygotowanie ich do funkcjonowania w rozwijającym

się świecie, a w szczególności do zdobywania wiedzy. Szkoła harmonijnie realizuje funkcję dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą. Dąży do wyposażenia uczniów w solidne podstawy rozwijania aktywności w różnych dziedzinach życia. Nasza szkoła podejmuje starania o zapewnienie szerokiej oferty edukacyjnej. Przyjmuje szczególną odpowiedzialność za zaspokojenie potrzeb dzieci, wprowadzenie ich do życia w społeczeństwie i w poszanowaniu tradycji i kultury polskiej. Dąży do przygotowania uczniów do samodzielnego myślenia. Szkoła szanuje uczucia religijne uczniów, kształtuje ucznia tolerancyjnego, wrażliwego i dbającego o wartości moralne.

Kadra pedagogiczna ma możliwość samodzielnego doboru treści i metod nauczania, przy jednoczesnym uwrażliwieniu na potrzeby różnych grup społeczności szkolnej. Rada Pedagogiczna bada i analizuje opinie rodziców i uczniów, jednocześnie oceniając i korygując swoją pracę. Kadre szkoły stanowią nauczyciele wysoko wykwalifikowani, będący specjalistami, stale podnoszący własne kwalifikacje zawodowe. Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej szczególną wagę przykładają do promowania następujących wartości: uczciwości w stosunku do innych i siebie samego, empatii, tolerancji. W gronie pedagogicznym obowiązują zasady współpracy, wzajemnej tolerancji, prawidłowej komunikacji, poszanowania swojej indywidualności. Rada Pedagogiczna spotyka się regularnie, uzgadniając kierunki pracy wychowawczej, omawiając plan pracy szkoły, doskonaląc swój warsztat pracy. W naszym gronie znajdują się nauczyciele z długoletnim stażem pracy oraz nauczyciele o krótkim stażu, co umożliwia wymianę doświadczeń, wzbogacenie warsztatu pracy. Dzięki temu planowanie pracy szkoły jest bardziej zharmonizowane i dostosowane do rzeczywistych potrzeb szkoły.

Szkoła nasza mieści się w budynku – pawilonie oraz w starej części szkoły. Sale lekcyjne dla edukacji wczesnoszkolnej są dostosowane do potrzeb rozwojowych dzieci (wymiarowe ławki i krzesła). W każdej klasie znajduje się kącik zabaw wyposażony, m.in. w gry, układanki dydaktyczne. W klasach jest kolorowo i przytulnie.

Sale lekcyjne dla uczniów z klas IV-VIII są przygotowane do prowadzenia poszczególnych zajęć edukacyjnych, urządzone schludnie i estetycznie, wyposażone w pomoce dydaktyczne.

W szkole znajduje się:

- pracownia komputerowa z łączem internetowym,
- wyposażenie klas z programu „Cyfrowa szkoła”,
- biblioteka z bogatym księgozbiorem,
- świetlica z jadalnią – świetlica czynna jest od pierwszego przywozu zgodnie z deklaracjami złożonymi przez rodziców i obejmuje opieką uczniów klas I-VIII. Organizowane są w niej gry i zabawy, na terenie szkoły, jak i w „zielonej klasie”. Wszystkim uczniom zapewniona jest pomoc w nauce i przy odrabianiu prac domowych. Świetlica zajmuje się również dożywianiem uczniów wszystkich klas i dzieci z oddziału przedszkolnego.

W pobliżu szkoły znajduje się zespół boisk i „zielona klasa”. Młodsze dzieci mogą przebywać na świeżym powietrzu, bawiąc się w ogródku jordanowskim i na placu zabaw - który został urządzony w ramach projektu „Radosna Szkoła”. W miarę możliwości zajęcia wychowania fizycznego odbywają się w nowoczesnej, doskonale wyposażonej hali sportowej, do której uczniowie dojeżdżają autobusem szkolnym. Szkoła ułatwia uczniom korzystanie z gromadzenia i udostępnianie księgozbióru, posiadanie nowoczesnych środków audiowizualnych, zapewnienie dostępu Internetu. Placówka posiada aktualizowaną stronę internetową. Szkoła ułatwia nauczycielom dostęp do potrzebnych pomocy dydaktycznych i dba o stały rozwój ich warsztatu pracy.

Zadaniem szkoły jest nie tylko nauka czytania i pisania, ale także dostarczenie wiedzy i umiejętności, pomoc w samodzielnym rozwoju ucznia w różnych aspektach. Szczególną opieką szkoła otacza dzieci niepełnosprawne. W miarę możliwości dzieci w pełni uczestniczą w codziennym życiu szkoły (znajdują się pod szczególną opieką wychowawcy, pedagoga i psychologa).

Szkoła, rozumiejąc uwarunkowania środowiskowe uczniów, prowadzi świetlicę socjoterapeutyczną. Świetlica ta obejmuje swoim działaniem dzieci z rodzin

dysfunkcyjnych. W świetlicy uczniowie objęci są terapią indywidualną i grupową. Mają możliwość odrabiania prac domowych oraz wyrównywania braków edukacyjnych. Dzięki stosowaniu wobec nich metod wzmacniania pozytywnego myślenia, uczą się właściwej samooceny i odpowiedniego reagowania w kontaktach interpersonalnych. W celu zaspokajania różnorodnych potrzeb tych uczniów – wyrównywania dysfunkcji rozwojowych oraz dysfunkcji społecznych, zatrudnia się w niej pedagog i psychologa.

Szkoła, dostosowując wymagania edukacyjne, dba o wyrównywanie szans rozwojowych uczniów poprzez zatrudnienie logopedy, pedagoga i psychologa, organizowanie zajęć rewalidacyjnych, prowadzenie gimnastyki korekcyjnej (w ramach środków przyznanych przez j.s.t). W miarę możliwości w szkole są również prowadzone zajęcia profilaktyczne. Placówka oferuje możliwość udziału uczniów w realizacji programów o charakterze wychowawczo-edukacyjnym i terapeutycznym.

Szkoła oferuje szeroką gamę zajęć pozalekcyjnych, takich jak koła zainteresowań i przedmiotowe, które umożliwiają harmonijny rozwój dzieci w różnych aspektach. Działalność zajęć pozalekcyjnych jest uzależniona od budżetu szkoły. W szkole działają następujące organizacje:

- *Samorząd Uczniowski* – koordynuje pracę wszystkich organizacji na terenie szkoły. Dzieci uczą się samodzielności, odpowiedzialności, oceniania swoich działań. Samorząd współorganizuje wiele uroczystości szkolnych, inspiruje dzieci do różnego typu akcji.
- *SKS* – oferuje uczniom zajęcia gier zespołowych. Odbywają się one na hali sportowej oraz w szkole i na zespole boisk szkolnych. Dzieci rozwijają swoją sprawność fizyczną, uczą się współdziałania w grupie oraz przygotowują się do udziału w zawodach sportowych.
- *Caritas i Wolontariat* – celem działalności koła jest organizowanie pomocy ludziom starszym, chorym i najuboższym. Szkolne Koło Caritas bierze udział w ogólnopolskich akcjach organizowanych przez Caritas Polska i inne

katolickie fundacje. Wolontariat bierze udział w akcjach kierowanych do uczniów szkół podstawowych.

- *Chór* – celem działalności jest nauka emisji i dźwięku głosu, praca nad poprawną dykcją, postawa ciała podczas śpiewu.
- *Koło teatralne* – głównym celem jest, m.in. nauka poprawnej dykcji zgodnie z zasadami kultury żywego słowa, rozbudzenie u dzieci ekspresji twórczej.

Bardzo dużą wagę przywiązujemy do powstawania oraz kultywowania tradycji szkolnych i narodowych. Staramy się otaczać pamięcią i opieką Miejsca Pamięci Narodowej znajdujące się w pobliżu szkoły, m.in. cmentarz ofiar II wojny światowej w Kleszczewie, pomnik – filia obozu Stutthof w Granicznej Wsi.

Szkoła pragnie przybliżyć uczniom treści związane z najbliższą okolicą i regionem – szczególnie z sylwetką i twórczością Patrona Szkoły – Pana Zygmunta Bukowskiego. Pragniemy wprowadzać uczniów w świat wartości środowiska, „Małej Ojczyzny” i przygotować do identyfikacji z tymi wartościami.

Od kilku lat szkoła uczestniczy w realizacji różnorodnych programów z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Absolwent naszej szkoły

1. Posiada wiedzę i umiejętności, które potrafi wykorzystać w praktyce.
2. Potrafi korzystać z technologii informacyjno – komunikacyjnej w procesie zdobywania wiedzy i samokształcenia.
3. Podejmuje działania na rzecz rozwoju intelektualnego i kulturalnego.
4. Dokonuje słuszych wyborów etyczno – moralnych:
  - jest uczciwy, nie kłamie, nie oszukuje, w czasie sprawdzianów i odpowiedzi ustnych nie korzysta ze ściąg ani podpowiedzi innych uczniów, sam również nie podpowiada ani nie pomaga innym uczniom oszukiwać w czasie sprawdzianu; samodzielnie wykonuje prace domowe,

- jest wiarygodny i odpowiedzialny – zawsze postępuje zgodnie z głoszonymi zasadami,
- można powierzyć mu ważne zadania do wykonania, dotrzymuje zobowiązań i obietnic,
- wartościuje zachowania złe i dobre, stara się przewidzieć skutki swoich działań oraz ponosić konsekwencje swoich czynów,
- jest wytrwały, systematycznie wykonuje zadania i obowiązki, realizuje swoje plany i marzenia,
- ma poczucie własnej wartości, reaguje na poniżające zachowania dorosłych i rówieśników.

5. Potrafi wyrażać własne opinie, pracować w grupie, podejmować decyzje.

6. Cechuje się odpowiedzialnością, a także troską o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych.

7. Szanuje przepisy prawa.

8. Posiada wiedzę na temat swojego miejsca w państwie oraz społeczeństwie.

9. Cechuje się postawą obywatelską.

10. Szanuje historię Polski, tradycje ojczyste, regionalne, szkolne i rodzinne.

11. Akceptuje siebie i innych, jest koleżeński i miły dla koleżanek, kolegów.

12. Jest tolerancyjny wobec innych kultur i tradycji.

13. Jest świadomy tradycji i kultury europejskiej.

14. Zna zagrożenia wynikające z nadmiernego korzystania z Internetu, telewizji i telefonów komórkowych.

15. Dbą o swoje bezpieczeństwo w sieci, szanuje prawa autorskie.

16. Potrafi reagować w sytuacjach kryzysowych.

17. Zna zasady pracy w wolontariacie, brał udział w akcjach organizowanych przez szkołę.

18. Dbą o swój wygląd.

1. Cele ogólne Programu Wychowawczo - Profilaktycznego

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
2. psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
3. społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
4. aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1. współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
2. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
3. współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,

4. wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
5. kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
6. doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
7. wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
8. kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
9. przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
10. wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

1. poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,

2. rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
3. kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
4. kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
5. prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
6. doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

1. dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,

2. udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
3. przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
4. informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej i pierwszorzędowej

Działalność profilaktyczna obejmuje:

1. wspieranie wszystkich wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
2. wspieranie wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
3. wspieranie wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

1. realizowanie wśród wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
2. przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
3. kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
4. doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
5. włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

II. Założenia programu:

1. Wszyscy nauczyciele wprowadzają do tematyki swego przedmiotu elementy programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły.
2. Wszystkie zajęcia szkolne uwzględniają założenia tego programu.
3. Nauczyciele dostosowują przekazywanie wiedzy, kształtowanie umiejętności i postaw uczniów do odpowiedniej w tym wieku aktywności dzieci; umożliwiają poznawanie świata w jego jedności i złożoności; wspomagają samodzielność uczenia się; inspirują do wyrażania własnych myśli i przeżyć; rozbudzają ciekawość poznawczą oraz motywację do dalszej edukacji.

III. Formy oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych:

1. zajęcia edukacyjne,
2. zajęcia z wychowawcą,
3. zajęcia pozalekcyjne,
4. wycieczki,
5. imprezy i uroczystości klasowe, szkolne, środowiskowe.

IV. Metody pracy wychowawczej i profilaktycznej:

1. gry i zabawy,
2. dyskusje,
3. dramy,
4. twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna,
5. metoda projektów,
6. warsztaty,
7. rozmowy, pogadanki.

V. Sposób organizowania zajęć wychowawczo- profilaktycznych dla dzieci z przedszkola i klas I-III

Zadanie	Sposób realizacji	Osoba odpowiedzialna	Dokumentacja
<i>Wzajemne poznanie się.</i>	1. Dzieci/uczniowie biorą udział w zabawach integrujących grupę lub zespół klasowy. 2. Udział w uroczystościach szkolnych i klasowych.	Wychowawcy	Dokumentacja wychowawcy grupy/ klasy
<i>Tworzenie warunków rozwoju indywidualnych zainteresowań.</i>	1. Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych. 2. Indywidualna praca z uczniem wybitnie uzdolnionym przygotowanie go do konkursu. Organizacja i uczestnictwo w różnego rodzaju konkursach.	Nauczyciele prowadzący koła	Dokumentacja szkolna
<i>Poznanie reguł zachowania w miejscach publicznych.</i>	1. Dzieci/uczniowie stosują zasady i formy dobrego zachowania. 2. Uczniowie biorą udział w imprezach kulturalnych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i dobrego zachowania.	Wychowawcy klas	Dokumentacja wychowawcy grupy/ klasy Obserwacje
<i>Przeciwdziałanie agresji i przemocy utrudniającej życie we współczesnym świecie.</i>	1. Praca nad doskonaleniem swojego charakteru i wyzbyciem się wad. 2. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań – „Spójrz inaczej” , „Spójrz inaczej na agresję”.	Wychowawcy Pedagog	Dokumentacja wychowawcy grupy/ klasy Dziennik pedagoga i psychologa

<i>Bezpieczeństwo.</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Nauczyciele zapoznają uczniów z regulaminami. 2.Organizacja pogadank, zajęć warsztatowych dotyczących bezpieczeństwa. 3.Współpraca z Policją. 4.Zapoznanie z zasadami BHP na lekcjach. 5. Realizacja programu „Ratujemy. Uczymy ratować”. 	<p>Opiekunowie pracowni</p> <p>Pedagog</p> <p>Wychowawcy</p>	<p>Dokumentacja wychowawcy klasy</p> <p>Alarmy próbne przeciwpożarowe</p> <p>Dyżury nauczycieli podczas przerw</p> <p>Dziennik pedagoga</p>
<i>Wdrażanie ucznia do samodzielności.</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji. 2.Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej-uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa. 3. Samodzielne korzystanie ze stołówki szkolnej (klasy II –III). 4. Współpraca z Zespołem Szkół nr 7 w Gdyni – wycieczka do Gdyni, Święto Pieczonego Ziemniaka 	<p>Wychowawca</p> <p>Bibliotekarz</p> <p>Wychowawca światlicy</p> <p>Wychowawca kl. III opiekun programu Przyjaciele</p>	<p>Dokumentacja wychowawcy grupy/ klasy</p> <p>Dziennik pedagoga</p> <p>Dziennik bibliotekarza</p>
<i>Tolerancja dla inności. Prawa człowieka i prawa dziecka.</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Uczniowie zostają zapoznani z Prawami Dziecka. 2. Uczniowie znają swoje obowiązki. 3.Uczniowie uczestniczą w pogadankach na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka. 	<p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy Pedagog</p>	<p>Dokumentacja wychowawcy grupy/ klasy</p> <p>Dziennik pedagoga i psychologa</p>
<i>Dbłość o dobry klimat w szkole.</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Badanie samopoczucia ucznia w szkole. 2.Obszerwacja zachowań uczniów. 	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Pedagog</p>	<p>Dokumentacja wych. klasy</p> <p>Dziennik pedagoga i psychologa</p> <p>Ankiety i analizy z wnioskami</p>

<p><i>Kształtowanie postaw obywatelsko- patriotycznych</i></p>	<p>1.Uczniowie poznają i kultywują tradycje związane z najbliższą okolicą, krajem.</p> <p>2. Znają symbole narodowe i europejskie.</p> <p>3.Uczestniczą w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym – (ślubowanie klasy pierwszej, 11 listopada, 3 maja).</p>	<p>Wychowawcy</p>	<p>Dokumentacja szkolna</p> <p>Harmonogram przedsięwzięć szkoły</p>
<p><i>Przygotowanie uczniów do praktycznego wykorzystania wiedzy.</i></p>	<p>1.Stosowanie w nauczaniu metody projektu.</p> <p>2. Zadawanie problemowych prac domowych.</p>	<p>Nauczyciele</p>	<p>Dokumentacja szkolna</p>
<p><i>Propagowanie zdrowego stylu życia.</i></p>	<p>1. Uczestnictwo w konkursach profilaktycznych.</p> <p>2.Kształcenie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu substancji psychoaktywnych wśród najmłodszych poprzez pogadanki.</p>	<p>Nauczyciel plastyki Pedagog Pedagog</p>	<p>Dokumentacja szkolna</p> <p>Dziennik pedagoga.</p>
<p><i>Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami.</i></p>	<p>1.Organizacja zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych.</p> <p>2.Indywidualne rozmowy z pedagogiem i psychologiem.</p> <p>3. Współpraca z PPP.</p>	<p>Nauczyciele</p> <p> Psycholog szkolny Pedagog</p>	<p>Dokumentacja szkolna</p> <p>Dziennik pedagoga i psychologa</p>

<p><i>Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.</i></p>	<p>1. Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. 2. Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami. 3. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. Konsultacje dla rodziców. 4. Podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania trudności lub eliminowania zagrożeń. 5. Zapoznanie rodziców z Statutem Szkoły i regulaminami, programami. 6. Udostępnianie wykazu instytucji, gdzie można uzyskać pomoc specjalistyczną. 7. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo np. w radach szkoleniowych, kursach i szkoleniach.</p>	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Pedagog</p> <p>Psycholog</p>	<p>Dokumentacja szkolna</p>
<p><i>Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.</i></p>	<p>1. Ochrona ofiar przemocy: rozmowa z uczniem, konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej karty”. 2. Pogadanki w klasach na temat przemocy.</p>		<p>Dokumentacja wychowawcy grupy/ klasy Dziennik pedagoga i psychologa</p>

Sposób organizowania zajęć wychowawczo- profilaktycznych dla klas IV-VIII

Zadania	Sposób realizacji	Osoba odpowiedzialna	Dokumentacja
<p><i>Rozwój osobowości ucznia</i></p>	<p>1. Wspomaganie umiejętności samopoznania: - wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów, - wdrażanie do autorefleksji, 2. Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli: - kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania i panowania nad emocjami i kreowania własnego wizerunku, - wdrażanie do pozytywnej samooceny, 3. Umiejętność wykorzystania własnego potencjału: - motywowanie do nauki szkolnej, - rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań, - rozwijanie zdolności twórczego myślenia, - kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień, - pomoc w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami, - kształtowanie hierarchii wartości, - praca z uczniem zdolnym, - praca z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych;</p>	<p>Wychowawcy klas Psycholog Pedagog</p>	<p>Dokumentacja wychowawcy klasy Dziennik pedagoga i psychologa Dokumentacja szkolna</p>

	<p>praca Samorządu Uczniowskiego, Caritas, Wolontariatu,</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkania z przedstawicielami samorządu lokalnego, - poszanowanie mienia szkoły, - kultywowanie zwyczajów i tradycji szkoły. 		
<i>Nawiązanie współpracy międzynarodowej.</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z zagranicą - gmina Uehlfeld 2. Organizacja Dnia Europejskiego. 	Wychowawcy klas Nauczyciele j. obcych	Dokumentacja szkoły
<i>Bezpieczeństwo.</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z regulaminami. 2. Organizacja pogadanek, zajęć warsztatowych dotyczących bezpieczeństwa. 3. Współpraca z Policją. 4. Zapoznanie z zasadami BHP na lekcjach. 5. Realizacja programu „Ratujemy. Uczymy ratować”. 	Wychowawcy, opiekunowie pracowni Pedagog Wychowawcy	Dokumentacja wych.klasy Alarmy próbne przeciwpożarowe Dyżury nauczycieli podczas przerw Dziennik pedagoga
<i>Kształtowanie postaw patriotycznych</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z historią Małej Ojczyzny, zabytkami, kulturą, itp. 2. Uczestnictwo w konkursach dotyczących Małej Ojczyzny 3. Kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury innych krajów. 4. Wykonanie okazjonalnych gazetek na holu szkoły. 	Wychowawcy klas Nauczyciel polskiego Nauczyciel historii Samorząd Uczniowski	Dokumentacja wychowawcy klasy
<i>Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych.</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia na lekcjach przyrody, biologii 2. Uczestnictwo w konkursach związanych z tematyką ekologiczną. 	Nauczyciel biologii	Dokumentacja szkoły

	3.Działania ekologiczne: „Sprzątanie świata”, „Dzień Ziemi”.	Opiekun Koła ekologicznego	
Zapobieganie samowolnemu opuszczaniu zajęć lekcyjnych.	1.Systematyczna kontrola obowiązku szkolnego.	Wychowawcy klas	Dokumentacja szkoły
Likwidacja deficytów rozwojowych w szczególności u dzieci ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi	1.Organizacja zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, logopedycznych, socjoterapeutycznych. 2. Indywidualne rozmowy z pedagogiem. 3. Indywidualne rozmowy z psychologiem. 4. Współpraca z PPP.	Pedagog Psycholog	Dokumentacja szkoły Dziennik pedagoga i psychologa.
Pomoc materialna dzieciom z rodzin ubogich zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty tekst jednolity (Dz. U. z 2004r. nr 256, poz.2572) z późn. zm.	1.Współpraca z GOPS. 2. Pozyskanie sponsorów.	Pedagog	Dziennik pedagoga
Pomoc rodzicom, nauczycielom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.	1.Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. 2. Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. Konsultacje dla rodziców. 3.Zapoznanie rodziców z Powszechną Deklaracją Praw Człowieka, Statutem Szkoły i regulaminami, programami.	Psycholog Pedagog	Dokumentacja wychowawcy klasy Dziennik pedagoga i psychologa.

	<p>4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji, a także norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego poprzez uczestnictwo np. w radach szkoleniowych, kursach i szkoleniach.</p> <p>5. Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom, nauczycielom, opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami.</p>		
<p><i>Integrowanie działań wychowawczych szkoły i rodziny</i></p>	<p>1. Spotkania rodziców z wychowawcami na zebraniach i indywidualne konsultacje.</p> <p>2. Udział rodziców w organizowanych przez szkołę uroczystościach i imprezach szkolnych.</p>		<p>Terminarz zebrań dziennik lekcyjny.</p>
<p><i>Zdrowy styl życia</i></p>	<p>1. Pogadanki na tematy zdrowia i zdrowego stylu życia na godzinach wychowawczych i lekcjach przedmiotowych.</p> <p>2. Wdrażanie informacji o higienie ciała, racjonalnym odżywianiu się.</p> <p>3. Udział szkoły w programie: „Szkoła Promująca Zdrowie”, „Szkoła z witaminą”.</p> <p>4. Rozwijanie sprawności fizycznej szczególnie na lekcjach wychowania fizycznego.</p> <p>5. Organizacja konkursów wiedzy, plastycznych dotyczących promocji zdrowia.</p> <p>6. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnień.</p>	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Nauczyciele opiekunowie programu</p>	<p>Dokumentacja wychowawcy klasy</p> <p>Dziennik pedagoga</p>

<p><i>Profilaktyka zagrożeń</i></p>	<p>1.Środki i substancje psychoaktywne: - diagnoza środowiska ucznia, - wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy- w szczególności narkomania, dopalacze, alkohol, nikotyna , - konkursy wiedzy na temat używek dla uczniów kl. IV-VIII, - gazetki ścienne, - na bieżąco informowanie rodziców/prawnych opiekunów o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o swych podejrzeniach, 2. Agresja, przemoc psychiczna, zachowanie dyskryminacyjne, cyberprzemoc: - systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją, przemocą, - zapoznanie uczniów ze zbiorem zasad i norm obowiązujących w szkole- pogadanki, lekcje wychowawcze, - stała współpraca z pracownikami szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów - reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania ucznia (wpis do dziennika), - spotkania z przedstawicielami Policji dotyczące odpowiedzialności nieletnich, 3.Ukształtowanie pożądaných społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych poprzez: - propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych (terroryzm, głód, choroby)- jak sobie radzić i gdzie szukać pomocy,</p>	<p>Pedagog Psycholog GKRPA</p>	<p>Dokumentacja wychowawcy klasy</p> <p>Dziennik pedagoga i psychologa</p>

	- omawianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, ujawnienia danych osobowych .		
<i>Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie</i>	<p>1. Diagnoza środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wczesne wykrywanie form przemocy wśród uczniów, - ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, w razie konieczności wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”, <p>2. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia,</p> <p>3. Pogłębianie wiedzy pedagogicznej w zakresie problematyki przemocy, uczestnictwo w szkoleniach. Dokumentacja szkolna zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, z zakresu procedury „Niebieskiej Karty”.</p>		<p>Dokumentacja szkolna.</p> <p>Dziennik pedagoga i psychologa</p>

VI. Zadania i powinności wykonawców programu:

Dyrektor:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, poziom pracy dydaktyczno – wychowawczej i opiekuńczej,
- koordynuje, organizuje i nadzoruje działania wychowawcze i profilaktyczne w szkole,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji praw dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.

Nauczyciele:

- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania; udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci zgodnie z zasadami określonymi w programie wychowawczo - profilaktycznym,
- reagują na sygnały zagrożenia niedostosowaniem społecznym dzieci,
- zapewniają uczniom bezpieczeństwo podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, w czasie wycieczek,
- diagnozują przy współpracy z pedagogiem szkolnym problemy dydaktyczno-wychowawcze uczniów,
- kształtują prawidłowe postawy wobec uzależnień,
- dbają o bezpieczeństwo uczniów.

Wychowawcy klas:

- poznają uczniów oraz ich środowisko, a także utrzymują stały kontakt z rodzicami,
- organizują spotkania, wspierają i wspomagają rodziców w działaniach wychowawczo- opiekuńczych,
- integrują zespół klasowy,

- rozwiązują indywidualne i klasowe problemy poprzez udzielanie uczniom wszechstronnej pomocy,
- interesują się postępami uczniów w nauce, dbają o regularne uczęszczanie uczniów do szkoły,
- badają wspólnie z pedagogiem przyczyny opuszczania przez nich zajęć szkolnych,
- wdrażają uczniów do samorządności i demokracji (wybór i działalność samorządu klasowego, wypełnianie poszczególnych funkcji klasowych),
- propagują zasady kulturalnego zachowania,
- troszczą się o zdrowie uczniów, w szczególności poprzez wdrażanie uczniów do dbałości o higienę osobistą oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w życiu szkolnym i poza szkołą,
- czuwają nad wszechstronnym rozwojem osobowym ucznia oraz przygotowują go do samodzielnego funkcjonowania poprzez wzmocnienie postawy odpowiedzialności,
- utrzymują kontakt z rodzicami wychowanków, systematycznie informują o postępach ich dzieci, włączają rodziców w życie szkoły i dążą do uzgodnienia wspólnych zasad wychowania,
- wspólnie z podopiecznymi dokonują ewaluacji i oceny rezultatów działań wychowawczych,
- pomagają poznać mocne i słabe strony ucznia w celu planowania rozwoju wychowanka,
- wspierają i prowadzą działania profilaktyczne.

Powinności wychowawcze nauczycieli przedmiotów:

- uczenie systematyczności, dokładności, pracowitości, punktualności, tolerancji, przestrzegania obowiązujących norm,
- podnoszenie poczucia własnej wartości uczniów i dążenie do wypracowania przez nich samokrytycyzmu,
- uczenie poprawnej komunikacji i współpracy w grupie,

- zapoznanie z zasadami kultury życia codziennego,
- uczenie troski o własne zdrowie i bezpieczeństwo,
- dbanie o poprawne wyrażanie się uczniów,
- wykorzystywanie treści przedmiotowych do podkreślenia:
  - wartości ogólnoludzkich, które mogą stać się drogowskazem w życiu człowieka,
  - przykładowych postaw bohaterów literackich, historycznych i współczesnych wobec ludzi, sytuacji, problemów idei,
  - problemu podejmowania decyzji i ich skutków,
  - rozwiązywania trudnych sytuacji życiowych i dokonywania wyborów,
  - tradycji rodzinnych, regionalnych i ich znaczenia dla tożsamości człowieka,
  - ważności rodziny w życiu człowieka,
  - piękna przyrody, jej użyteczności i sposobów ochrony przed zgubnym wpływem cywilizacji,
  - osiągnięć człowieka, będących skutkiem jego pracy i zaangażowania,
  - znaczenia norm moralnych w życiu człowieka,
  - zagrożeń dla człowieka ze strony przyrody i cywilizacji oraz sposobów ich uniknięcia.

Rodzice:

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,
- zapewniają odpowiednie warunki bytowe dziecka, dbają o jego wygląd, zapewniają przybory szkolne, kontrolują odrabianie prac domowych
- współdziałają z nauczycielami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci.

Pedagog szkolny:

- rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- określa formy i sposoby udzielania uczniom, w tym uczniom z wybitnymi uzdolnieniami, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,

- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- podejmuje działania wychowawcze wynikające z programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły,
- wspiera działania wychowawcze, profilaktyczne i opiekuńcze nauczycieli wynikające z programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły,
- działa na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
- dokonuje bieżącej analizy sytuacji wychowawczej w szkole oraz systematycznie przekazuje informacje na ten temat radzie pedagogicznej,
- kontroluje spełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- utrzymuje stałą współpracę z wychowawcami klas,
- udziela uczniom porad i konsultacji, wspiera uczniów,
- wspiera rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych, szczególnie w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń,
- prowadzi badania i działania diagnostyczne dotyczące poszczególnych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych,
- dodatkowo dla uczniów i rodziców/opiekunów prawnych podejmuje działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
- na zlecenie organów administracji publicznej, takich jak sądy, prokuratura, kuratorzy sądowi, policja, urzędy państwowe, szkoły, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna itp., przygotowuje opinie o uczniach, w sprawach merytorycznie podległych pedagogowi szkolnemu,
- promuje działania profilaktyczne na terenie szkoły i miejscowości.

Pracownicy niepedagogiczni:

- reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o tym wychowawcę klasy,
- wyrażają swoją opinię na temat oceny zachowania uczniów,
- wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych i profilaktycznych.

Rada Rodziców:

- reprezentuje ogół rodziców oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły,
- wyraża opinię na temat treści zawartych w programie wychowawczo – profilaktycznym oraz zatwierdza go do realizacji,
- współorganizuje większe uroczystości szkolne i środowiskowe.

Samorząd Uczniowski:

- inspiruje i organizuje życie kulturalne i intelektualne na terenie szkoły,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.

VII. Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami.

1. Rodzice i nauczyciele utrzymują stały kontakt w sprawach postępów w nauce i zachowania ucznia.
2. Wychowawcy oraz nauczyciele przedmiotów zobowiązani są do informowania rodziców o bieżących postępach dzieci w nauce, zachowaniu i przyczynach trudności w nauce ich dzieci w każdym czasie, zawsze jednak nie kolidującym z ich podstawowymi obowiązkami dydaktyczno – wychowawczymi.
3. Dyrektor szkoły zapoznaje rodziców z podstawowymi zadaniami i zamierzeniami dydaktyczno – wychowawczymi szkoły.

4. Rodzice mają prawo do zapoznania się z regulaminem oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i ustaleniami podjętymi w tym zakresie przez Radę Pedagogiczną.
5. Rodzice powinni utrzymywać stały kontakt z wychowawcą i interesować się na bieżąco postępami dziecka w nauce i zachowaniu – wychowawca prowadzi monitoring obecności rodziców na zebraniach.
6. Rodzice powinni włączyć się do rozwiązywania problemów wychowawczych, w tym także wspomagać uczniów mających trudności w nauce.
7. Rodzice winni współpracować z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.
8. Rodzice i nauczyciele biorą aktywny udział w kultywowaniu tradycji szkoły.
9. Rodzice pomagają w organizacji prowadzonych przez szkołę działań oraz w prezentacji osiągnięć w lokalnym środowisku.
10. W szkole są prowadzone konsultacje nauczycieli, rozszerzające możliwość kontaktu z rodzicami poza obowiązkowymi wywiadówkami.

VIII. Powinności uczniów

1. Uczeń współpracuje z nauczycielami, pracownikami i rodzicami, by pokonać trudności w zdobywaniu wiedzy.
2. Uczeń jest posłuszny zasadom zawartym w regulaminach funkcjonujących w szkole.
3. Uczeń aktywnie uczestniczy w zajęciach szkolnych.
4. Uczeń powstrzymuje się od agresji słownej, fizycznej i psychicznej. Opiekuje się młodszymi kolegami.
5. Uczeń szanuje przekonania i uczucia innych kolegów, pracowników i nauczycieli.
6. Uczeń jest tolerancyjny wobec innych.
7. Uczeń sporne sprawy załatwia poprzez istniejące w szkole organy samorządowe.
8. Uczeń pomaga innym – kolegom, osobom starszym.
9. Uczeń mówi prawdę, nie oszukuje i nie okłamuje nauczycieli, kolegów i rodziców.

10. Uczeń nie pali, nie pije alkoholu i nie używa żadnych środków odurzających.

11. Uczeń uprzejmie odnosi się do kolegów, nauczycieli i pracowników.

IX. Podstawowe zasady obowiązujące uczniów

1. Wejście do klasy:

- uczniowie ustawiają się w dwuszeregu przed klasą,
- nauczyciel otwiera drzwi klasy,
- do klasy wchodzi dziewczęta, później chłopcy,
- wszyscy stają przy ławkach i następuje powitanie,
- uczniowie przygotowują się do lekcji,
- nauczyciel sprawdza listę obecności,
- uczeń spóźniony, który wszedł po zamknięciu drzwi od sali, usprawiedliwia się i zajmuje miejsce w ławce.

2. Zachowanie się w czasie lekcji:

- uczeń może odpowiadać z ławki, siedząc, chyba, że istnieje powód do wezwania go do tablicy, mapy itp.,
- uczeń na lekcji nie je, nie pije,
- uczeń nie trzyma na ławce przedmiotów nie będących pomocami do danej lekcji (np. butelki, ciastka, itp.), jedyna rzecz dopuszczalna to mała maskotka na szczęście,
- jeżeli do klasy wchodzi osoba dorosła – wszyscy uczniowie wstają, ponownie siadają na polecenie nauczyciela.

3. Zakończenie lekcji:

- lekcja kończy się na wyraźny sygnał nauczyciela,
- klasa jest zobowiązana pozostawić po sobie porządek – odpowiadają za to wszyscy uczniowie, a kontrolują dyżurni.

4. Nieobecności:

- uczeń usprawiedliwia nieobecność w szkole przez odpowiedni wpis rodziców w dzienniczku ucznia lub w dzienniku elektronicznym wg zasad obowiązujących w procedurze,
- zwolnienie ucznia z lekcji odbywa się wyłącznie za zgodą rodzica/prawnego opiekuna dziecka,
- zwolnienie ucznia z zajęć wychowania fizycznego do domu musi zawierać wyraźną klauzulę o zwolnieniu „do domu”, w innym przypadku traktuje się jako zwolnienie z ćwiczeń z obowiązkiem obecności na sali.
- o każdym przypadku wagarów niezwłocznie powiadamiani są rodzice,
- uczniowie, którzy nie uczęszczają na lekcje religii, przebywają podczas ich trwania w świetlicy szkolnej.

5. Strój szkolny:

- do szkoły uczniowie przychodzą ubrani czysto i schludnie – obowiązuje noszenie mundurka szkolnego z tarczą,
- w dni uroczyste uczniowie przychodzą ubrani w stroju galowym,
- uczniowie noszą zmienne obuwie,
- na zajęciach wychowania fizycznego obowiązuje biała koszulka, czarne lub granatowe spodenki.

6. Savoir-vivre ucznia, obowiązujący w szkole:

- uczeń witając się, żegnając i rozmawiając z pracownikami szkoły nie trzyma rąk w kieszeniach, nie żuje gumy,
- spożywa posiłek najładniej jak umie, nie hałasuje podczas spożywania posiłków,
- nie nosi w szkole nakrycia głowy,
- nie używa wulgaryzmów,
- nie stosuje przemocy,
- nie przynosi do szkoły żadnych niebezpiecznych przedmiotów,

- nie używa w szkole telefonów komórkowych (wyjątkowe sytuacje opisane w procedurze).

Szczegółowe zasady funkcjonowania uczniów w szkole zawierają opracowane i zatwierdzone procedury. Tryb i sposób przyznawania nagród i udzielania kar znajduje się w Statucie Szkoły. Uczniowie w trakcie edukacji szkolnej są na bieżąco oceniani za swoje zachowanie względem kolegów i pracowników szkoły. Dwa razy w roku szkolnym następuje podsumowanie zachowania ucznia – ocena składa się z samooceny, oceny koleżeńskiej i oceny wychowawcy.

X. Zwyczaje i obyczaje szkolne.

Praca wychowawcza w szkole osadzona jest głęboko w tradycjach szkolnych. Realizujemy uroczystości wpisane w tradycje : rodzinne (np. Wszystkich Świętych, Mikołajki, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki i Ojca , Dzień Dziecka), narodowe (np.: Rocznica wybuchu II Wojny Światowej, Odzyskanie Niepodległości, Dzień Żołnierzy Wyklętych, Konstytucja 3 Maja), światowe (Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi), regionalne (np. rocznica przywozu pierwszych więźniów do Grenzdorf, andrzejki, jasełka, powitanie wiosny, prima aprilis, Dzień Flagi) i typowo szkolne (np. ślubowanie uczniów klasy I, Dzień Edukacji Narodowej, Dzień Patrona).

Naszym priorytetem jest stworzenie odpowiedniej atmosfery i nastroju celebrowanych uroczystości przez odpowiednie dekoracje, muzykę, strój uczniów. Staramy się, aby w tych dniach gościły w naszej szkole różne osoby mające związek z charakterem obchodzonego święta. Tworzenie niepowtarzalnego klimatu i atmosfery sprzyja integracji różnych środowisk, a także kształci odczucia estetyczne wśród naszych uczniów. Tradycje szkolne, rozumiane jako powtarzający się układ uroczystości i zwyczajów, są akceptowane i realizowane przez całą społeczność szkolną. Tradycje szkoły zapisane są w harmonogramie pracy, corocznie uchwalanym przez Radę Pedagogiczną. Szczegółowy opis ceremonii szkolnych znajduje się w „Ceremoniale szkoły”.

XI. Patron szkoły

Do tradycji szkolnych weszły także działania wychowawcze związane z osobą Patrona. Działania te są planowane, dostosowane do wieku uczniów, zorganizowane w taki sposób, aby absolwent naszej szkoły znał sylwetkę i twórczość Zygmunta Bukowskiego.

Co roku dzieci uczestniczą w szkolnych konkursach plastycznych poświęconych jego twórczości (konkursy propagują różne techniki od szkiców ołówkiem, po rzeźbę). Uczniowie klas IV – VIII uczą się wierszy Zygmunta Bukowskiego, a najlepszy z recytatorów reprezentuje naszą szkołę w Powiatowym Konkursie Recytatorskim Poezji Zygmunta Bukowskiego, którego jesteśmy organizatorami. Wychowawcy klas oraz nauczyciel języka polskiego przeprowadzają zajęcia poświęcone popularyzacji twórczości poety.

Dzieci z oddziału przedszkolnego i klasy I zapoznają się z dziełami Zygmunta Bukowskiego, które mamy zgromadzone w szkole. Uczniowie klas II i III uczestniczą w szkolnym konkursie wiedzy o Patronie, mogą odwiedzać grób Zygmunta Bukowskiego w Mierzeszynie. Uczniowie klasy IV - VI goszczą w izbie regionalnej „ostoja dawności” założonej przez Pana Zygmunta Bukowskiego na terenie jego posiadłości, odwiedzają grób Patrona z okazji Wszystkich Świętych (1 listopada), rocznicy urodzin (30 kwietnia), odwiedzają miejsca, w których wyeksponowane są dzieła wykonane przez Patrona – Trąbki Wielkie, Sucha Huta, Straszyn, Gdańsk. Z ich wędrówek i „spotkań z Patronem” winien pozostać ślad w dokumentacji szkolnej, m.in. wpis w kronice szkolnej, folder lub prezentacja multimedialna.

W podejmowane przez pedagogów działania wychowawcze wpisują się także spotkania z rodziną Poety – żoną, synami, wnukami. Zapraszamy ich na uroczystości szkolne: Jasełka, Wieczór Poezji Zygmunta Bukowskiego oraz Dzień Patrona.

XII. Harmonogram działań wychowawczych:

Zadanie	Termin
Rozpoczęcie roku szkolnego, rocznica wybuchu II wojny światowej	1 IX
Opieka nad Miejscami Pamięci Narodowej	IX, X, IV, VI
Sprzątanie Świata	IX
Święto Pieczonego Ziemniaka	IX
Rocznica przywozu pierwszych więźniów do obozu Grenzdorf	IX
Wybory do samorządu szkolnego	IX
Dzień Edukacji	14 X
Ślubowanie klasy I	X
Odwiedziny grobu Patrona	X/XI
Rocznica Odzyskania Niepodległości	11 XI
Andrzejki	30 XI
Mikołajki	6 XII
Niespodzianka dla sąsiada	1 - 6 XII
Konkurs: „Kartka świąteczna”	XII
Jasełka – przedstawienie	XII
Dzień Seniora	I
Zabawa karnawałowa: 0-III, IV-VI	I/II
Dzień Bezpiecznego Internetu	II
Dzień Chorego	13 II
Walentynki	14 II
Quiz wiedzy o Patronie: II-III i IV-VII	II
Witamy wiosnę: 0-III i IV-VII	21 III
Światowy Dzień Książki	23 IV
Gminny Konkurs „Kartka z mojej miejscowości”	IV

Dzień Ziemi	IV
Rajd – „Szlakiem Patrona” – urodziny Patrona	30 IV
Święto Flagi	2 V
Konstytucja 3 Maja	3 V
Dzień Europy	9 V
Dzień Matki	26 V
Powiatowy Konkurs Recytatorski Poezji Zygmunta Bukowskiego	V
Udział w obchodach Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych	V
Dzień Patrona	30 V
Dzień Dziecka	1 VI
Żegnamy absolwentów, zakończenie roku szkolnego	VI

XIII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół wychowawców. Zadaniem zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.